

JOM KIPUR

U slobodnom prevodu Dan oproštaja, jedna je od najvećih religioznih svetkovina za Jevreje. Za neke je to praznik, a za neke baš i nije, zavisno da li nam je oprošteno ili nije. U svakom slučaju kada tražimo oproštaj to je istovremeno dan pomirenja, a i očišćenja duše, što bi narod rekao „padne nam kamen sa srca“. Ako nam Svevišnji usliši molbe, mirni smo godinu dana i tako to traje već više od 2000 godina.

Kada tražimo oproštaj za počinjene grehe ne postoji neki određen redosled, ali ja znam kojim redom to činim. Računajući da će mi Svevišnji dati potpis, molitve prvo upućujem Šefu, od nečeg mora da se živi. Uz to, Šef mi je mnogo osvetoljubiv, da ne kažem egoista, samo gleda kako je njemu najbolje. E sad, kada sam se jedne godine molio da mi podigne platu, kao da je moja molba stigla do njega, kratko mi je odgovorio da on nije Svemoguć, ali mi je oprostio i nije me rasporedio na manje plaćeno mesto. Da, sebi je podigao platu, jer se toliko mučio s nama cele godine, a i inflacija čini svoje. Srećom što su neki običaji napušteni pa ne moramo na oltar da prinosimo žrtvu, na primer vola, ko zna koliko bi nas to koštalo, klati vola za kilo mesa, a ni Šef sigurno ne bi na to pristao, ko zna šta bi pomislio. Uzgred, za Jom Kipur se posti 25 sati, tako da bi Šef sigurno bio bezbedan...

Potom obavezno tražim oproštaj od žene. Nemam baš neki poseban razlog, ali uvek smislim nešto, na primer preljubu, ne mogu da dozvolim sebi da žena pomisli da sam neki šonja. No, ni to više ne činim od kada je moj prijatelj Isak (nije rabin Asiel, taj ne može da bude nikome prijatelj. prim.red.), čuvši od mene šta sam smislio, tražio od svoje žene oproštaj zbog učinjene preljube. Žena mu je oprostila, dodavši da ni ona nije bila svetica; dve godine je trajala mučna rastava braka.

Od dece nikada ne tražim oproštaj. Jednom sam probao, a deca su se obradovala: „Znači možemo da računamo da ćeš nam kupiti nove patike, može i Nike, sva deca u razredu su obućena po poslednjoj modi!“ Rekao sam deci da ja tražim oproštaj, a to ne znači kazna. Ništa nije vredelo, deca imaju drugu filozofiju „i mi dobijamo kaznu za učinjene grehe“. Šta sam mogao, obukao sam ih od glave do pete, ali oproštaj više ne tražim.

Više ne tražim oproštaj ni od prijatelja. Poslednji put kada sam to učinio, Moša je bio spremjan da mi sve oprosti, ali pod uslovom da mu pozajmim nešto novca, bio je u finansijskoj krizi. A kada nije, on cele godine traži oproštaj od žene, kupuje joj skupe poklone, pozajmljuje pare od prijatelja i nikada ne vraća dug.

Da, ni od komšinice ne tražim oproštaj, a da budem pošten, nije mi ni dala priliku, a od komšije zamalo nisam dobio batina.

Srećom Jom Kipur se obeležava samo jedan dan, inače ko zna koliko bi još mogao da vam pišem na tu temu.

Milan Fogel